

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Białystok, dnia 17 grudnia 2013 r.

Poz. 4569

UCHWAŁA NR 1316/13 REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W BIAŁYMSTOKU

z dnia 26 marca 2013 r.

w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w składzie:

Przewodniczący: Stanisław Srocki
Członkowie: Bogusław Dębski
Katarzyna Gawrońska
Agnieszka Gerasimiuk
Danuta Kubyliś
Dariusz Renczyński
Joanna Salachna
Maria Wasilewska

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2012 r., poz. 1113) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) **po rozpatrzeniu w postępowaniu nadzorczym uchwały Nr 300/XXXIV/13 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości**

postanawia:

- uznać, że powyższa uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem art. 7 Konstytucji RP oraz art. 6m ust. 1, art. 6n, art. 6o, art. 6p i art. 6q ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391 ze zm.)
- i w związku z tym stwierdzić nieważność tej uchwały.

UZASADNIENIE

Przedmiotową uchwałę Rada Miejska Łomży podjęła na podstawie art. 6n ust. 1 – w brzmieniu sprzed nowelizacji – ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej ustawa przywoływana jako u.cz.p.). Według § 2 uchwały pierwszą deklarację właściciele nieruchomości obowiązani są złożyć w Miejskim Przedsiębiorstwie Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zakład Budżetowy w Łomży w terminie do 30 kwietnia 2013 r. Wzór deklaracji został określony w załączniku do uchwały. Jak wynika z części A. wzoru deklaracji oraz punktu 1. objaśnień dotyczących sposobu jej wypełniania deklaracje o wysokości opłaty winny być składane w MPGKiM ZB, jako „organie właściwym

do przyjęcia deklaracji”, ponadto według punktu 3. objaśnień zawartych we wzorze deklaracji, MPGKiM ZB ma określać, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w razie niezłożenia deklaracji albo w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do danych w niej zawartych. W odniesieniu do przywołanych regulacji uchwały Kolegium Izby wskazuje, że stoją one w sprzeczności z przepisami art. 6m ust. 1 u.c.z.p., według którego deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć do wójty, burmistrza lub prezydenta miasta, art. 6o oraz art. 6p, zgodnie z którymi to wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa w drodze decyzji wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokość zaległości z tytułu tej opłaty, a także art. 6q stanowiącego, że w sprawach dotyczących opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, zaś uprawnienia organów podatkowych przysługują wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta. W świetle tych przepisów Rada Miejska nie była uprawniona do wskazania w uchwale w sprawie określenia wzoru deklaracji podległego zakładu budżetowego jako „organu właściwego do przyjęcia deklaracji”, ani też nadania mu uprawnień w kwestii wydawania decyzji podatkowych. Żaden bowiem przepis nie upoważnia rady gminy do modyfikowania regulacji prawnych dotyczących właściwości organu podatkowego. Co równie istotne, pracownicy zakładu budżetowego nie mogą też działać na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez organ podatkowy (prezydenta miasta). Jak bowiem stanowi art. 143 § 1 Ordynacji podatkowej, organ podatkowy może upoważnić do załatwiania spraw w jego imieniu i w ustalonym zakresie wyłącznie pracownika kierowanej jednostki organizacyjnej (urzędu gminy, miasta). Tym samym również z woli organu podatkowego pracownicy zakładu budżetowego nie mogą np. dokonywać czynności sprawdzających, których celem jest m.in. sprawdzenie terminowości składania deklaracji oraz stwierdzenie formalnej ich poprawności (art. 272 Ordynacji podatkowej), czy też prowadzić postępowania podatkowego i orzekać w sprawie w formie decyzji. Kolegium Izby podkreśla, że w świetle obowiązującego prawa nie jest dopuszczalne wydanie decyzji przez organ niewłaściwy do załatwienia sprawy – według art. 247 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej decyzja wydana z naruszeniem przepisów o właściwości dotknięta jest wadą nieważności. Pozostawienie w obrocie prawnym omawianych regulacji uchwały prowadziłoby zatem do naruszenia zasady praworządności wynikającej z art. 7 Konstytucji RP. W odniesieniu do ustanowionego wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi Kolegium Izby wskazuje ponadto, że:

- w części „D. Dane identyfikacyjne” wzoru deklaracji w zakresie identyfikacji podmiotu składającego deklarację zawarto jedynie punkty „D.1. Osoba fizyczna” i „D.2. Zarządca nieruchomości wspólnej” – punkt ten, według podanego objaśnienia, dotyczy zarządcy nieruchomości budynkami wielorodzinnymi, w których ustanowiono odrębną własność lokali. Tym samym wzór deklaracji nie zawiera pól umożliwiających podanie danych identyfikacyjnych przez inne podmioty, tj. osoby prawne i jednostki organizacyjne (np. posiadające w zarządzie lub użytkowaniu nieruchomości zabudowane lokalami mieszkalnymi niestanowiącymi odrębnego przedmiotu własności), które mogą być zobowiązane do złożenia deklaracji na podstawie art. 6h i art. 6m w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 4 u.c.z.p.,
- w części „E. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” określono pola, których wypełnienie ma służyć obliczeniu wysokości opłaty. Analiza wzoru deklaracji w tej części prowadzi do wniosku, że nie jest możliwe jej wypełnienie w sposób wskazujący na prawidłowość obliczenia należnej opłaty w przypadku zadeklarowania selektywnego zbierania odpadów z nieruchomości, na której prowadzonych jest wiele (co najmniej dwa) różnych gospodarstw domowych. Trzeba mieć bowiem na względzie, że w uchwale Nr 295/XXXIV/13 Rada Miejska przyjęła niższe stawki opłaty w przypadku selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych z rozróżnieniem nie tylko gospodarstw w zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, lecz również z wyszczególnieniem gospodarstw jednoosobowych.

Regulacja ta nie znajduje należytego odzwierciedlenia w deklaracji w wierszu dotyczącym stawki opłaty „Za odpady zbierane w sposób selektywny”, w którym należy podać kwotę w „zł/gospodarstwo” (a więc jedną stawkę) oraz w wierszu „Zabudowa jednorodzinna lub wielorodzinna (ilość gospodarstw)”, który wskazuje, że należy w niej podać ogólną liczbę gospodarstw na nieruchomości, bez wyszczególnienia liczby gospodarstw jednoosobowych (w odniesieniu do gospodarstw jednoosobowych wzór deklaracji przewiduje jedynie wiersz (ostatni w części E.) o treści „Jeżeli w gospodarstwie domowym/lokalu zamieszkuje jedna osoba proszę zaznaczyć „x””). W konsekwencji wypełnienie wiersza „Miesięczna kwota opłaty... zł/miesiąc” wymaga – dla ustalenia należnej kwoty opłaty – dokonania stosownych obliczeń poza danymi, które mogą być uwidocznione w deklaracji. Jak wynika z dyspozycji art. 6n ust. 1 u.c.z.p. rada gminy podejmując uchwałę w sprawie wzoru deklaracji winna uwzględnić konieczność zapewnienia prawidłowego obliczenia wysokości opłaty. Z uwagi, iż obliczenie kwoty opłaty powinno nastąpić w deklaracji, przywołanych braków we wzorze deklaracji nie może usuwać sporządzenie bliżej nieokreślonego „Wykazu rodzaju i ilości gospodarstw domowych dla danej nieruchomości”, na który wskazuje część F. wzoru deklaracji o nazwie „Wykaz załączników do deklaracji”. Ponadto wykaz ów dotyczy jedynie „nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi”, co w sytuacji niezdefiniowania przez Radę Miejską pojęcia gospodarstwa domowego dla potrzeb ustalenia opłaty może wzbudzać wątpliwości co do możliwości wykazania w deklaracji więcej niż jednego gospodarstwa domowego na nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej,

- w części F. wzoru deklaracji wskazano również na załącznik dotyczący nieruchomości zabudowanych budynkami wielorodzinnymi, który ma stanowić „Opis miejsca lokalizacji pojemników wraz ze szkicem, planem sytuacyjny lub mapą z zaznaczonym miejscem ich lokalizacji”. Poza przywołanym art. 6n ust. 1 u.c.z.p., z którego wynika, że deklaracja ma służyć ustaleniu opłaty, należy też wskazać na art. 6n ust. 2, według którego rada gminy w uchwale w sprawie wzoru deklaracji może określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty. W świetle przywołanych przepisów określenie załącznika dotyczącego lokalizacji pojemników wykracza poza ramy materii, która może być uregulowana omawianą uchwałą,
- w części „G. Podpis osoby składającej deklarację” wprowadzono zapisy dotyczące wyrażenia zgody na przetwarzanie danych osobowych na potrzeby funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, co pozostaje w sprzeczności z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zgodnie z którym przetwarzanie danych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. W takim przypadku nie jest ono uzależnione od wyrażenia zgody przez podmiot, którego dotyczy,
- w punkcie 2. objaśnień zawarto pouczenie o obowiązku złożenia nowej deklaracji m.in. w przypadku zmiany „określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości”. Wskazanie takiej przesłanki złożenia nowej deklaracji jest bezprzedmiotowe, ponieważ właściciele nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy nie są zobowiązani do deklarowania ilości odpadów komunalnych.
Z przytoczonych wyżej względów Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

POUCZENIE

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, którą można wnieść (za pośrednictwem RIO) w terminie 30 dni od dnia otrzymania rozstrzygnięcia.

Przewodniczący Kolegium
Stanisław Srocki